31980L0155

L 33/8 *EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA* 11.2.1980

NÕUKOGU DIREKTIIV,

21. jaanuar 1980,

ämmaemandana tegutsemise alustamist ja tegutsemist käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta

(80/155/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 49, 57 ja 66,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ([2])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ([3])

ning arvestades, et:

asutamislepingu artikli 57 kohaselt tuleb ämmaemandana tegutsemise alustamist ja tegutsemist käsitlevaid õigus- ja haldusnorme kooskõlastada; rahvatervise huvides tuleb ühenduses kehtestada kõnealuste spetsialistide tegevusvaldkonna ja koolituse ühine määratlus; selle eesmärgi saavutamiseks ei ole peetud soovitavaks kehtestada kõikidele liikmesriikidele ühtset koolitusprogrammi; vastupidi, liikmesriikidele tuleks koolituse korraldamisel jätta võimalikult suur vabadus; seepärast on parim lahendus kehtestada miinimumnõuded;

kõnealuse tegevuse kooskõlastamine vastavalt käesolevale direktiivile ei välista edaspidist kooskõlastamist;

koolituse osas ei tee enamik liikmesriike praegu vahet ämmaemandatel, kes tegutsevad palgatöötajatena, ja ämmaemandatel, kes on füüsilisest isikust ettevõtjad; sel põhjusel näib olevat vajalik laiendada käesoleva direktiivi kohaldamisala palgatöötajatest ämmaemandatele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. Liikmesriigid nõuavad ämmaemandatelt, kes alustavad tegevust või tegutsevad direktiivi 80/154/EMÜ ([4]) artiklis 1 osutatud nimetusi kasutades, sellise kõnealuse direktiivi artiklis 3 nimetatud ämmaemanda diplomi, tunnistuse või muu kvalifikatsiooni tõendava dokumendi omamist, mis tagab, et asjaomane isik on kogu koolituse aja jooksul omandanud:

a) piisavad teadmised ämmaemandate tegevusega seotud teadusharudest, eelkõige sünnitusabist ja günekoloogiast;

b) piisavad teadmised asjaomase kutseala eetikast ja seda reguleerivatest õigusaktidest;

c) põhjalikud teadmised sünnitusabi valdkonda kuuluvatest ja vastsündinute bioloogilistest funktsioonidest, anatoomiast ja füsioloogiast ning teadmised inimese tervisliku seisundi ja tema elukeskkonna vahelistest suhetest ning inimese käitumisest;

d) piisavad kliinilised kogemused, mis on omandatud selleks määratud haiglates sünnitusabi alal pädeva personali järelevalve all;

e) piisava arusaamise tervishoiutöötajate koolitusest ja tervishoiutöötajatega töötamise kogemused.

2. Lõikes 1 nimetatud koolitus hõlmab:

— kas täisajaga ämmaemanda kursust, mis sisaldab vähemalt kolmeaastast praktilist ja teoreetilist õpet ning mille alustamiseks peab olema läbitud vähemalt üldhariduse esimesed 10 aastat,

— või vähemalt 18kuulist täisajaga ämmaemanda kursust, mille alustamiseks peab olema omandatud direktiivi 77/452/EMÜ ([5]) artiklis 3 nimetatud üldõe diplom, tunnistus või muu kvalifikatsiooni tõendav dokument.

3. Lõike 2 esimeses taandes sätestatud ämmaemanda kursus hõlmab vähemalt lisas toodud koolitusprogrammi õppeaineid.

([1]) EÜT C 18, 12.2.1970, lk 1.
([2]) EÜT C 101, 4.8.1970, lk 26.
([3]) EÜT C 146, 11.12.1970, lk 17.
([4]) EÜT L 33, 11.2.1980, lk 1.
([5]) EÜT L 176, 15.7.1977, lk 1.

Lõike 2 teises taandes sätestatud kursus hõlmab vähemalt neid lisas toodud koolitusprogrammi õppeaineid, mis ei kuulunud samaväärse meditsiiniõdede koolituskursuse programmi.

4. Liikmesriigid tagavad, et ämmaemandate koolitust andev institutsioon vastutab kogu programmi vältel teooria ja praktika kooskõlastamise eest.

Lisa A osas nimetatud teoreetiline ja tehniline koolitus peab olema tasakaalus ja kooskõlastatud sama lisa B osas nimetatud ämmaemandate kliinilise koolitusega, nii et oleks võimalik asjakohaselt omandada lõikes 1 loetletud kogemusi.

Kliiniline koolitus peab toimuma täiendkoolituse vormis järelevalve all haiglaosakondades või muudes pädevate asutuste heakskiidetud tervishoiuteenistustes. Koolituse osana peavad sünnitusabi eriala üliõpilased osalema asjaomaste osakondade tegevuses niivõrd, kuivõrd see on seotud nende koolitusega. Neile õpetatakse ämmaemandate tegevusega seotud vastutust.

Artikkel 2

Pärast artikli 1 lõikes 2 sätestatud koolituskursuste tulemuste korrapärast läbivaatamist esitab komisjon nõukogule oma esimese aruande kuue aasta pärast alates käesoleva direktiivi teatavakstegemisest. Kõnealust läbivaatust abistab ämmaemandate koolituse nõuandekomitee.

Läbivaatamise tulemustest lähtudes esitab komisjon ettepanekud muudatusteks, et kohandada kõnealustele koolituskursustele ettenähtud miinimumnõudeid direktiivi 80/154/EMÜ artikli 2 lõike 1 esimese taande esimeses alataandes ja teises taandes sätestatud tingimustega. Nõukogu teeb nende ettepanekute kohta viivitamatult otsuse.

Artikkel 3

Artiklist 1 olenemata võivad liikmesriigid lubada osalise ajaga koolitust pädevate siseriiklike asutuste heakskiidetud tingimustel.

Osalise ajaga koolituse pikkus ei või olla lühem kui täisajaga koolituse puhul. Koolituse tase ei või selle osaajalisuse tõttu langeda.

Artikkel 4

Liikmesriigid tagavad, et ämmaemandatel oleks vähemalt õigus alustada järgmisi tegevusi ja nendega tegelda:

1. anda usaldusväärset teavet ja nõu pereplaneerimise alal;

2. diagnoosida rasedusi ja jälgida normaalselt kulgevaid rasedusi; teha normaalselt kulgevate raseduste arengu jälgimiseks vajalikke läbivaatusi;

3. määrata või soovitada riskiraseduse võimalikult varajaseks diagnoosimiseks vajalikke läbivaatusi;

4. koostada tulevaste lapsevanemate ettevalmistusprogramm ja täielik ettevalmistuskursus sünnituseks, mille hulka kuuluvad hügieeni- ja toitumisalased nõuanded;

5. hoolitseda ema eest sünnituse ajal ja teda abistada ning jälgida loote üsasisest seisundit asjakohaste kliiniliste ja tehniliste vahenditega;

6. võtta vastu normaalselt kulgevaid sünnitusi ning teha vajaduse korral lahklihalõige ja äärmise vajaduse korral keisrilõige;

7. tunda ära ohumärke, mis viitavad kõrvalekalletele ema või lapse seisundis ja mis nõuavad arsti sekkumist, ning vajaduse korral arsti abistada; võtta arsti puudumisel erakorralisi abinõusid, eelkõige eemaldada platsenta manuaalselt ja teha seejärel vajaduse korral emaka manuaalne revisioon;

8. vaadata vastsündinu läbi ja tema eest hoolitseda; võtta kõik tarvilikud meetmed ja vajaduse korral alustada viivitamata elustamist;

9. hoolitseda sünnitusjärgsel ajal ema eest, jälgida tema seisundit ja anda talle vajalikku teavet vastsündinu eest hoolitsemise kohta, et ema saaks tagada vastsündinule parimad arengutingimused;

10. osutada arsti määratud ravi;

11. koguda vajalikke andmeid.

Artikkel 5

Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka nende liikmesriikide kodanike suhtes, kes nõukogu 15. oktoobri 1968. aasta määruse (EMÜ) nr 1612/68 (töötajate liikumisvabaduse kohta ühenduses) [1] kohaselt tegelevad või kavatsevad tegelda mõne direktiivi 80/154/EMÜ artiklis 1 nimetatud tegevusega palgatöötajatena.

[1] EÜT L 257, 19.10.1968, lk 2.

Artikkel 6

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud meetmed kolme aasta jooksul alates direktiivi teatavakstegemisest ning teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 7

Kui liikmesriigil on käesoleva direktiivi kohaldamisel teatavates valdkondades suuri raskusi, uurib komisjon neid raskusi koos selle riigiga ja taotleb otsuse 75/365/EMÜ, (1) viimati muudetud otsusega 80/157/EMÜ, (2) alusel moodustatud kõrgemate tervishoiuametnike komitee arvamust.

Vajaduse korral esitab komisjon nõukogule asjakohaseid ettepanekuid.

Artikkel 8

Hiljemalt kuue aasta pärast alates käesoleva direktiivi teatavakstegemisest teeb nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast nõuandekomitee arvamuse küsimist otsuse, kas lisa B osa kolmandas punktis sätestatud erand tuleks kaotada või selle kohaldamisala vähendada.

Artikkel 9

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 21. jaanuar 1980

Nõukogu nimel

eesistuja

G. MARCORA

(1) EÜT L 167, 30.6.1975, lk 19.
(2) EÜT L 33, 11.2.1980, lk 15.

LISA

ÄMMAEMANDATE KOOLITUSPROGRAMM

Ämmaemanda diplomi, tunnistuse või muu kvalifikatsiooni tõendava dokumendi saamisega lõppev koolitusprogramm koosneb kahest järgmisest osast:

A. TEOREETILINE JA TEHNILINE KOOLITUS

a) **Üldained**

1. Anatoomia ja füsioloogia alused
2. Patoloogia alused
3. Bakterioloogia, viroloogia ja parasitoloogia alused
4. Biofüüsika, biokeemia ja radioloogia alused
5. Pediaatria, eelkõige vastsündinute haigused
6. Hügieen, terviseõpetus, ennetav meditsiin, haiguste varajane diagnoosimine
7. Toitumine ja dieet, eelkõige naiste, vastsündinute ja imikute toitumine
8. Sotsioloogia ja sotsiaalmeditsiini alused
9. Farmakoloogia alused
10. Psühholoogia
11. Õpetamise üldalused ja metoodika
12. Tervishoiualased ja sotsiaalõigusnormid ning tervishoiu korraldus
13. Kutse-eetika ja kutsealased õigusnormid
14. Seksuaalkasvatus ja perekonna planeerimine
15. Ema ja lapse õiguskaitse

b) **Ämmaemanda tegevusega seotud õppeained**

1. Anatoomia ja füsioloogia
2. Embrüoloogia ja loote areng
3. Rasedus, sünnitus ja sünnitusjärgne periood
4. Raseduspatoloogia
5. Ettevalmistus lapse sünniks ja lapsevanemaks saamiseks, sealhulgas psühholoogilised aspektid
6. Sünnitusettevalmistus (sealhulgas sünnitusabi tehniliste vahendite tundmine ja kasutamine)
7. Valutustamine, anesteesia ja elustamine
8. Vastsündinu füsioloogia ja patoloogia
9. Vastsündinu hooldus ja järelevalve
10. Psühholoogilised ja sotsiaalsed tegurid

B. PRAKTILINE JA KLIINILINE KOOLITUS

Koolitus tuleb läbida asjakohase järelevalve all:

1. Rasedate nõustamine, mille hulka kuulub vähemalt 100 sünnituseelset läbivaatust
2. Vähemalt 40 raseda järelevalve ja hooldus

3. Vähemalt 40 sünnituse vastuvõtmine; kui sünnitajate vähesuse tõttu ei ole võimalik nii palju sünnitusi vastu võtta, võib see arv olla vähemalt 30, tingimusel et õpilane on abiks veel 20 sünnituse vastuvõtmisel

4. Abistamine ühe või kahe tuharseisus lapse sünnituse vastuvõtmisel

5. Lahklihalõike tegemine ja haava õmblemine

6. 40 riskiraseda järelevalve ja hooldus

7. Vähemalt 100 sünnitusjärgset läbivaatust ja normaalsete vastsündinute läbivaatused

8. Emade ja vastsündinute, sealhulgas enneaegsete, ülekantud, alakaaluliste ja haigete vastsündinute järelevalve ja hooldus

9. Raseduspatoloogiaga naiste hooldus ning vastsündinute ja imikute haigused

10. Sissejuhatus üldiste patoloogiate hooldusse meditsiinis ja kirurgias.